

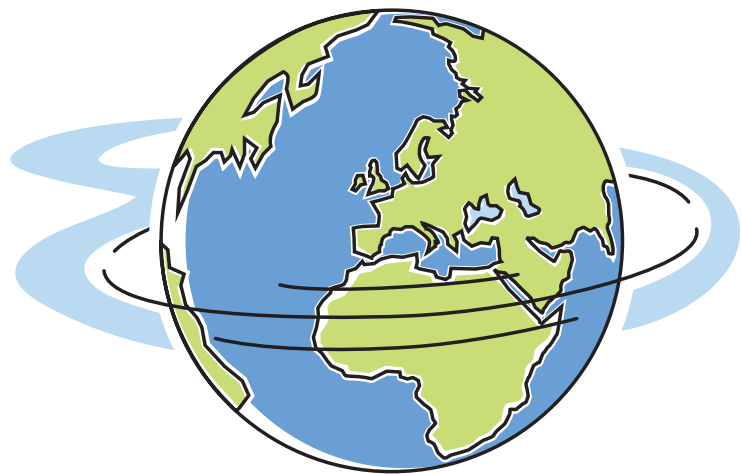

DU KAN GÖRA VÄRLDEN RENARE

– en informationsbroschyr om vatten och avfall

ÖREBRO

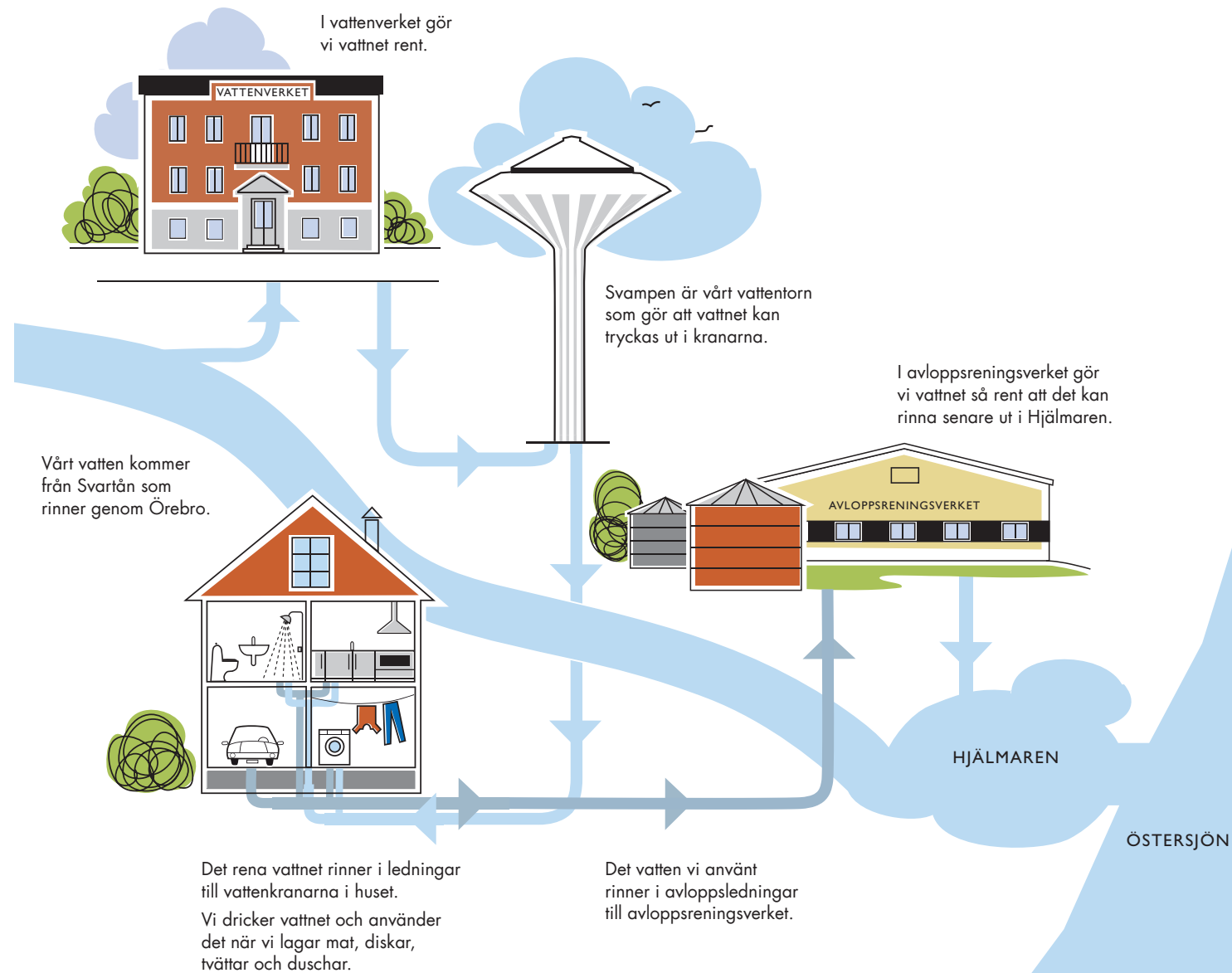
Du kan göra världen renare

Hur du gör har betydelse för vårt vatten och vår miljö. Det finns många saker som du och vi alla kan göra. Vi måste vara rädda om allt det fina vi har på vår planet – vattnet, marken, luften och naturen.

Här får du tips på vad du kan göra för att inte smutsa ner vattnet och naturen och hur du ska göra med det du vill kasta bort.

Var rädd om vårt vatten

Vattnet i åar och sjöar måste vara rent för att människor, djur och växter ska må bra.

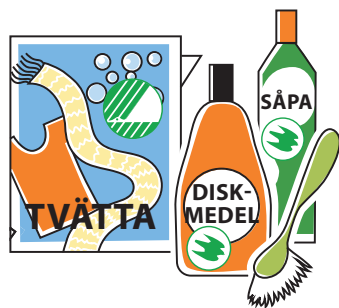

6 enkla sätt...

Spola bara ned kiss, bajs och toapapper

I toaletten ska du bara spola ned kiss, bajs och toapapper. Något annat får inte finnas i vattnet när det kommer till avloppet.

Om du spolar ned skräp i toaletten kan det bli stopp i avloppet. Om du håller medicin eller andra skadliga ämnen i toaletten kan inte avloppsvattnet bli rent igen.

Var sparsam med rengöringsmedel och tvättmedel

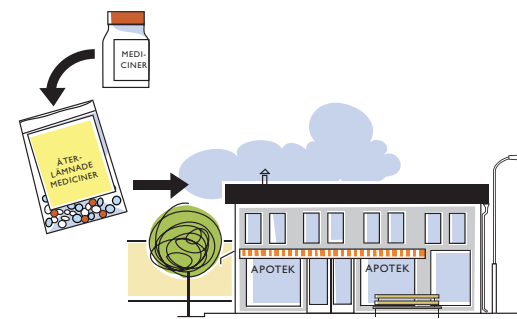
I Örebro har vi mjukt vatten och du kan ta den minsta mängd tvättmedel som står på paketet. Det är bättre för miljön och billigare för dig. Tvätten blir inte renare för att du tar mer tvättmedel.

Använd bara miljömärkta medel. Titta efter miljömärkning på förpackningen.

Torka ur matolja och fett

Häll inte matolja och fett i diskhon. Då blir det lätt stopp i avloppet. Torka ur kastruller och stekpannor med hushållspapper och kasta pappret i matavfalls-påsen. Matolja som du använt håller du i en tom förpackning och slänger i restavfallet.

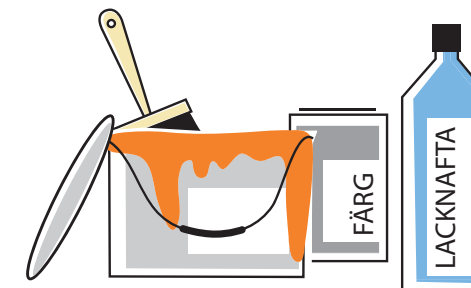

Lämna gamla mediciner till apoteket

När mediciner blir gamla eller inte ska användas mer ska du ta med dem till ett apotek. Där får du en påse att lägga medicinerna i. Du får inte spola ned medicin i toaletten eller kasta den med ditt avfall.

Lämna färg och kemikalier till återvinningscentralen

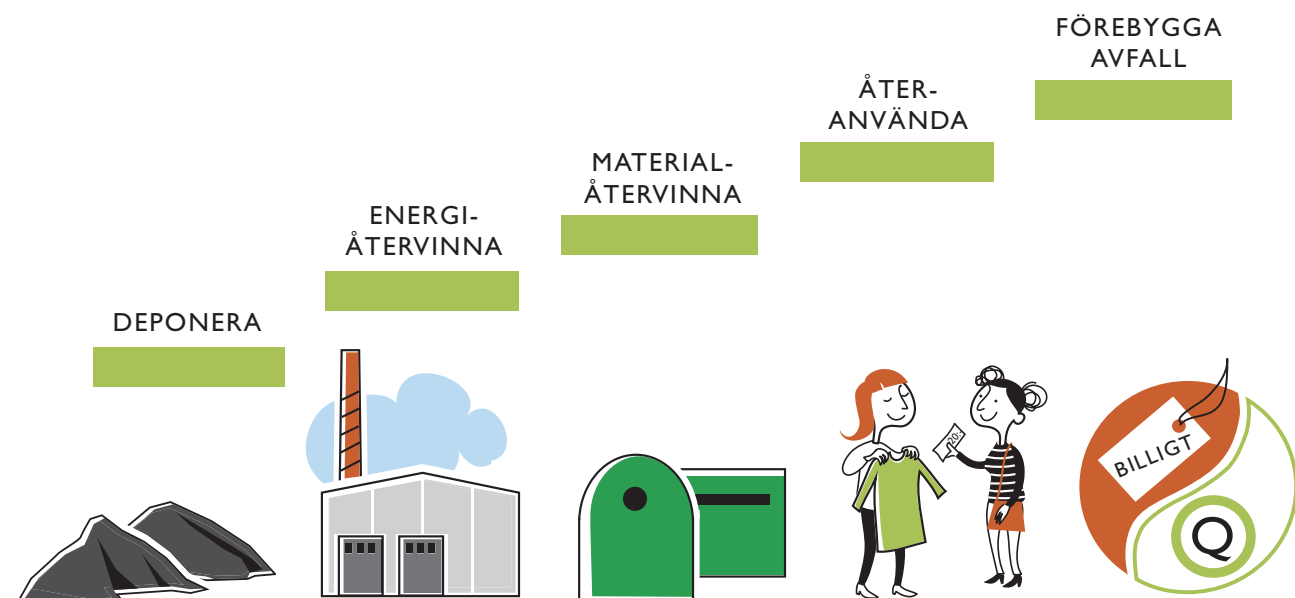
Häll inte ut färg, lacknafta eller andra kemikalier i toaletten, diskhon, avloppsbrunnen eller i naturen. Det är farligt avfall och ska lämnas till återvinningscentralen.

Tvätta bilen i en tvätthall

Tvätta bilen i en tvätthall. Där rensas vattnet innan det leds till avloppet. Tvätta inte bilen på gatan eller parkeringen. Då rinner tvättvattnet ned i gatu-brunnarna. I tvättvattnet finns det rester av tungmetaller, asfalt och kemikalier som förorenar vattnet i åar och sjöar.

Avfallstrappa

Sådant som inte brinner läggs på hög.

Det som inte kan återvinnas, eldas och ger värme och el.

Sortera ut sådant som det går att tillverka något av. Det spar på jordens resurser och skyddar naturen.

Kolla om det går att köpa det du behöver av någon annan. Då använder vi det som redan finns på ett bättre sätt.

Tänk klokt när du handlar, många varor till ett lågt pris behöver inte betyda att det blir billigt i längden. Dessutom blir det mer avfall.

Det här avfallet kommer från dig

Även om du försöker handla klokt och minska ditt avfall så blir vissa saker kvar. Då gäller det att vi tillsammans gör det bästa av det. Du sorterar, vi hämtar och ser till att det blir nya saker.

Matavfall

Matavfall kan bli kompostjord eller rötas till biogas. I köket använder du bruna papperspåsar för insamling av matavfall. I dem kan du lägga

- matrester
- köttben och fiskben, fiskrens och skaldjursrester
- frukt-, ägg- och grönsaksskal
- bröd, kex, kakor och bullar
- kaffe- och tesump, kaffefilter och tepåsar
- mindre växtdelar (inte kvistar, grenar och jord).

Återvinningsstation

Förpackningar och tidningar lämnar du på återvinningsstationen. Det du kastar på återvinningsstationen används till nya saker:

- **Tidningar** blir till nya tidningar, toapapper och hushållspapper.
- **Förpackningar** av papper blir nya förpackningar och papp till gipsskivor.
- **Flaskor och burkar av ofärgat och färgat glas** blir nytt ofärgat och färgat glas.
- **Förpackningar av hårdplast** blir nya saker av plast.
- **Förpackningar av mjukplast och frigolit** blir till exempel sopsäckar och bärkassar.
- **Förpackningar av metall** blir nya saker av metall.
- **Batterier** sorteras och den del går att återvinna.

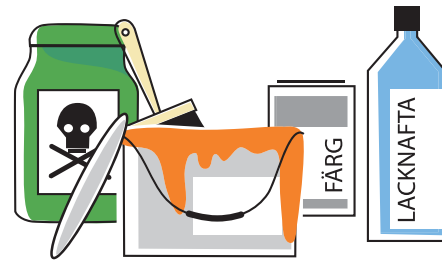
Returflaskor och returburkar

En del burkar, plastflaskor och glasflaskor är det pant på. Dessa lämnar du till din mataffär och får pengar för.

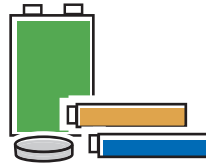
Återvinningscentral

Flytande farligt avfall som olja, nagellack, färgrester, lacknafta, lim, lack och sprayburkar tar återvinningscentralen hand om på ett säkert sätt.

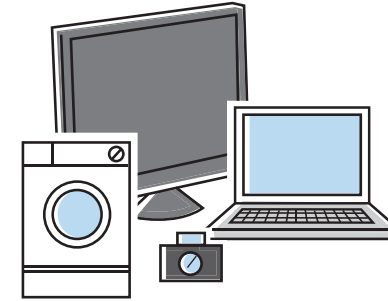

Farligt avfall som lampor, lågenergilampor och lysrör lämnar du till återvinningscentralen.

Batterier innehåller många farliga ämnen, därför ska de till batteriinsamlingen.

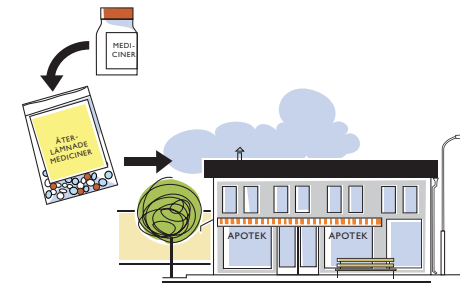
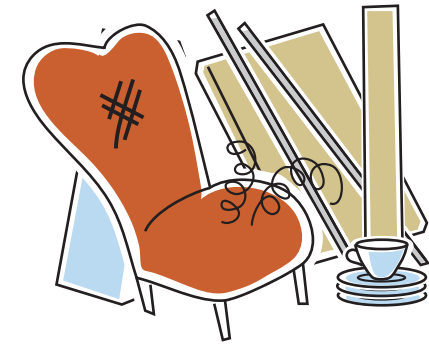

Trädgårdsavfall finns det också containrar för.

Elektronik som fjärrkontroller, kameror, batteri-drivna leksaker eller verktyg, tv-apparater, mikrovågsugnar, tvättmaskiner och datorer tar du med till återvinningscentralen.

Avfall som inte är förpackningar men går att återvinna och göra nya saker av, tar du med till återvinningscentralen. Det kan vara saker som är gjorda av trä, metall, gips, porslin eller wellpapp.

Mediciner lämnar du till ett apotek.

Restavfall – din soppåse

Det avfall som du inte kan återanvända ska läggas i restavfallet. Din soppåse eldar vi upp i säkra, extra varma ugnar. Soporna blir till energi som kan värma och lysa upp där du bor.

Deponi – vår soptipp

I Örebro har vi en stor deponi. Det är mycket jobb att ta hand om en deponi. Vi ska därför lägga så lite som möjligt där på deponin. Det bästa för miljön är att använda materialet igen.

Så därför tänk på att:

- ✓ handla klokt.
- ✓ använda saker så länge som möjligt (köp gärna begagnat).
- ✓ sortera dina sopor, så det går att göra nya saker.

TACK FÖR DITT ENGAGEMANG FÖR EN RENARE VÄRLD!

www.orebro.se/hallbarutvecklingiskolan